

ເອົາຂໍ້ມູນນີ້ໄປທ່ານຫມໍຂອງທ່ານເບິ່ງ.

ເຖິງທ່ານຫມໍ:

ຄົນ (ເຈັບ) ຂອງທ່ານຢູ່ໃນຈຳນວນຈຳພວກສ່ຽງເປັນໂຣດຕັບເຮພາໄທທິສ "B" ຫນັກ. ກະອຸນາທິດສອບແລະສັກຢາປ້ອງກັນໂຣດຕັບເຮພາໄທທິສ "B" ໃຫ້ຄົນເຈັບຂອງທ່ານດ້ວຍ.

ວິທີການທົດສອບດັ່ງຕໍ່ໄປນີ້ສາມາດໃຊ້ໄດ້ເພື່ອຄຳນວນເບິ່ງສະພາວະການຂອງຄົນປ່ວຍ:

- ຊຸມິດມີການຜລິດເຊື້ອຕ້ານທານນອກຮ່າງກາງຕໍ່ໂຣດຕັບເຮພາໄທທິສ "B" (hepatitis B surface antigen (HBsAg) ແລະ
- ຊຸມິດມີພູມທາດຕ້ານທານໃນຮ່າງກາງຕໍ່ໂຣດຕັບເຮພາໄທທິສ "B" (hepatitis B core antibody (anti-HBc)

ຫລືບໍ່ໃຫ້ໃຊ້:

- ຊຸມິດມີການຜລິດເຊື້ອຕ້ານທານນອກຮ່າງກາງຕໍ່ໂຣດຕັບເຮພາໄທທິສ "B" (hepatitis B surface antigen (HBsAg) ແລະ
- ຊຸມິດມີພູມທາດຕ້ານທານນອກຮ່າງກາງຕໍ່ໂຣດຕັບເຮພາໄທທິສ "B" (hepatitis B surface antibody (anti-HBs)

ກະອຸນາເອົາໂກປີຕົນຂອງການທົດສອບແລະຄາດຄ້ານທິກການສິດຢາ (vaccination record card) ໃຫ້ຄົນປ່ວຍຂອງທ່ານດ້ວຍ.

ປະຊາຊົນພົວພັນຊື່ນຢູ່ເຊັ່ນເປັນໂຣດຕັບເຮພາໄທທິສ "B" ສູງ ແມ່ນມາຈາກອາຟຣິກາ, ເອເຊັງ, ຢູໂຣບຕາວັນອອກ, ຕາວັນອອກ ກາງ, ປະເທດທາງໄກ້ຕາວັນອອກ, ທັງຮາບອາມາໂຊນ, ເກາະປາຊີຟິກ, ແລະເຂດຊົນນະບົດອາລາສກາ.

ດັ່ງທ່ານຮູ້ຈັກດີ, ໂຣດຕັບເຮພາໄທທິສ "B" ສາມາດເປັນເຫດໃຫ້ເສັ້ນຕັບ (ຕັບບໍ່ທ່າງານ), ໂຄມະເຮງຕັບ, ແລະເສັ້ນຊີວິດ.

ຖ້າທ່ານຕ້ອງການຮາບລະອຸດເພີ່ມເຕີມຈາກອົງການຮ່ວມຢືນປົວໂຣດຕັບເຮພາໄທທິສ "B" (Hepatitis B Coalition) ເຊິ່ງຕິດຕໍ່ກັບພວກເຮົາໄດ້. ພວກເຮົາມີບ່ອນເອົາຂໍ້ມູນຫຼາຍບ່ອນສຳຄັນປະຈຳຄລິນິກ. ພວກເຮົາຍັງມີໜັງສືພິມນ້ອຍ (ນິວສ່ວເທີ) ແຈກຟຣີສຳຄັນ ທ່ານຫມໍແລະພະແນກສາທາລະນະສຸຂ່າວກັບໂຣດຕັບເຮພາໄທທິສ "B" ພ້ອມກັບເລື່ອງການສິດຢາໃຫ້ເດັກນ້ອຍແລະສູງ ໃຫຍ່ອື່ນໆ.

ດ້ວຍຄວາມຈິງໃຈ,

Deborah L. Wexler MD

ທ່ານຫມໍ Deborah L. Wexler

ສູ່ອຳນວຍການອົງການ Hepatitis B Coalition

1573 Selby Ave., #234, St. Paul, MN 55104

ຖ້າຢາກຮູ້ວ່າທ່ານເປັນໂຣດຕັບເຮພາໄທທິສ "B" ຫລືບໍ່ແລ້ວໃຫ້ທ່ານຖືເອົາພັບນ້ອຍທົວນີ້ໄປທາທ່ານຫມໍຂອງທ່ານແລະຂໍໃຫ້ເຂົາເອົາເລືອດຂອງທ່ານໄປກວດເບິ່ງ.

Hepatitis B Coalition
 Immunization Action Coalition
 1573 Selby Avenue, Suite 234
 St. Paul, MN 55104
 651-647-9009
 www.immunize.org

ອົງການຮ່ວມຢືນປົວໂຣດຕັບເຮພາໄທທິສ "B" (Hepatitis B Coalition) ສົ່ງເສີມການສິດຢາໃຫ້ເດັກນ້ອຍທຸກຄົນພ້ອມກັບສູງໃຫຍ່; ກວດແລະທົດສອບໂຣດຕັບເຮພາໄທທິສ "B" ໃຫ້ຜູ້ຍິງຖືພາທຸກຄົນ; ທົດສອບແລະສິດຢາໃຫ້ກຸ່ມຄນະທີ່ສ່ຽງມີເປີເຊັນສູງ; ແລະໃຫ້ຄວາມຮູ້ແລະປຶ້ມປົວຜູ້ທີ່ຖືເຊື້ອໂຣດຕັບເຮພາໄທທິສ "B". ອົງການຮ່ວມຢືນປົວໂຣດຕັບເຮພາໄທທິສ "B" (Hepatitis B Coalition) ແມ່ນໂຄງການໜຶ່ງຂອງອົງການຮ່ວມການສັກຢາປ້ອງກັນໂຣດ (Immunization Action Coalition).

ຮູບແຕ້ມໄດ້ຮັບອະນຸຍາດເພີ່ມລົງຈາກປຶ້ມ *Hands Around The World* ໂດຍ Susan Milord © 1992. Williamson Publishing Co., Charlotte, VT.

ຖ້າທ່ານ, ບໍ່ແມ່ທລືລຸກທລານຂອງທ່ານເກີດມາຈາກບ່ອນໂດບ່ອນໜຶ່ງເຫລົ່ານີ້...

ອັຟການິສຖານ, ອາຟຣິກາ, ຊົນນະບົດອາລາສກາ, ອານບາເນັ້, ປັງກລາແດສ, ໂບສເນັ້ແລະເຮີກເຊໂກວິນາ, ບູລເກຣັງ, ພະມ້າ, ຂເມັນ, ຈີນ, ຢູໂຣບຕາວັນອອກ, ຮາຍຕີ, ຮາວາຍ, ອິນເດັງ, ອິນໂດເນເຊັງ, ອີຣານ, ອີຣັກ, ເກົາຫລີ, ລາວ, ມາເລເຊັງ, ຕາວັນອອກກາງ, ປາກິສຖານ, ເກາະປາຊີຟິກ, ພິລິບິນ, ໂຣມາເນັ້, ສະຫະພາບໂຊວຽດເກົ່າ, ທັງຮາບອາມາໂຊນອະເມຣິກາໃຕ້, ສິລັງກາ, ຊີເຣັງ, ໄຕ້ຫວັນ, ໄທ, ຫລີວຽດນາມ

...ໃຫ້ຖືພັບນ້ອຍທົວນີ້ໄປທາທ່ານຫມໍຂອງທ່ານແລະຂໍໃຫ້ຫມໍກວດຄົ້ນເບິ່ງວ່າທ່ານເປັນໂຣດຕັບເຮພາໄທທິສ "B" ຫລືບໍ່.

ໂຣຄຕັບເຣພາໄທທິສ “B” ແມ່ນຫຍັງ?

ໂຣຄຕັບເຣພາໄທທິສ “B” ແມ່ນພຍາດຮ້າຍແຮງຊຸນິດ ຫນຶ່ງຊຶ່ງເກີດມາຈາກເຊື້ອໄວຣັສ. ເຊື້ອໄວຣັສນີ້ສາມາດ ເຂົ້າໄປຢູ່ໃນກະແສເລືອດແລະກິນຕັບ. ໂຣຄຕັບເຣພາໄທ ທິສ “B” ສ່ວນຫລາຍເປັນກັບປະຊາຊົນຜູ້ອາໄສທາງ ເກີດຢູ່ໃນຂົງເຂດຂອງໂລກຊຶ່ງມີບັນຊີຢູ່ຫນ້າປົກ. ຖ້າຜູ້ ໃດຜູ້ຫນຶ່ງທີ່ທ່ານຮູ້ຈັກເຂົາ ເປັນພຍາດຕັບເຣພາໄທທິສ “B” ຕັບຂອງລາວຈະບໍ່ທ່າງານຫນັກຂຶ້ນໄປເລື້ອຍໆຫລື ເປັນມະເຮງຕັບ.

ທ່ານຈະຮູ້ໄດ້ຢ່າງໃດວ່າທ່ານເປັນ ໂຣຄຕັບເຣພາໄທທິສ “B”?

ມັນມີຄວາມສໍາຄັນຕ້ອງຮູ້ຈັກໄວ້ວ່າທ່ານເປັນໂຣຄຕັບເຣພາ ໄທທິສ “B”. ຄົນເປັນຈໍານວນລ້ານໆຄົນຢູ່ໃນໂລກຕິດ ເຊື້ອໄວຣັສຊຸນິດນີ້. ຫລາຍໆຄົນບໍ່ມີອາການເຈັບເປັນ ຫຍັງເລີຍຫາກແຕ່ວ່າຈະເກີດເປັນພະຍາດຕັບຢ່າງຮ້າຍ ແຮງຫລັງຈາກຫລາຍໆປີຕໍ່ມາທີ່ເຈັບເປັນຢ່າງໆໆ. ຫົນທາງດຽວທີ່ຈະຮູ້ວ່າທ່ານເປັນໂຣຄຕັບເຣພາໄທທິສ “B” ກໍຄືຕ້ອງເອົາເລືອດຂອງທ່ານໄປກວດຫລືທົດ ສອບເບິ່ງ. ການທົດສອບເລືອດດັ່ງກ່າວຈະບອກທ່ານ ໄດ້ວ່າສະພາວະການເປັນໂຣຄຕັບເຣພາໄທທິສ “B” ໄດ້ດັ່ງຕໍ່ໄປນີ້:

ສາມາດເປັນຫລືຕິດໄດ້ (Susceptible): ທ່ານສາມາດຕິດໂຣຄຕັບເຣພາໄທທິສ “B” ໄດ້. ນີ້ກໍ ຫມາຍຄວາມວ່າທ່ານບໍ່ເຄີຍເປັນພະຍາດນີ້ມາແຕ່ກ່ອນ. ແຕ່ທ່ານສາມາດຕິດໄດ້ໃນອາໄສຄົນອື່ນໆ. ຖ້າວ່າ ທ່ານອາດສາມາດຕິດໄດ້ ທ່ານກໍຄວນສິດຢາປ້ອງກັນໄວ້ ເພື່ອບໍ່ໃຫ້ຕິດໂຣຄຕັບເຣພາໄທທິສ “B”.

ຖ້າທ່ານສາມາດຕິດໂຣຄຕັບເຣພາໄທທິສ “B” ໄດ້ ສັກຢາສາມເທື່ອຈະປ້ອງກັນທ່ານໄດ້!

ຮ່າງກາຍມີທາດຄຸມຕ້ານທານ (Immune): ຖ້າວ່າທ່ານມີທາດຕ້ານທານໂຣຄຕັບເຣພາໄທທິສ “B”, ທ່ານເຄີຍຕິດເຊື້ອໂຣຄນີ້ມາກ່ອນໃນອະດີດ. ຮ່າງກາຍ ຂອງທ່ານມີຄວາມສາມາດຂ້າເຊື້ອໄວຣັສຊຶ່ງຈະພາໃຫ້ ເກີດເຈັບເປັນຂຶ້ນມາໄດ້. ທ່ານຈະປອດພັຍຈາກໂຣຄຕັບ ເຣພາໄທທິສ “B” ແລະບໍ່ສາມາດເປັນພະຍາດນີ້ອີກ.

ມີຫລືຖືເຊື້ອໄວຣັສຕິດຕົວໄວ້ (Carrier): ຖ້າ ທ່ານເປັນໂຣຄຕັບເຣພາໄທທິສ “B” ກໍຫມາຍຄວາມ ວ່າທ່ານມີຫລືຕິດເຊື້ອໄວຣັສ. ຕາມປົກກະຕິທ່ານຈະບໍ່ ຮູ້ສຶກເຈັບເປັນຫຍັງເລີຍ ຫາກແຕ່ວ່າທ່ານສາມາດຖອດ ເທຫລືສິ່ງຕໍ່ໄປໃຫ້ຄົນອື່ນໄດ້. ທ່ານຈໍາຕ້ອງໄດ້ຢູ່ພາຍໃຕ້ ການຮັກສາຈາກຫມໍແລະຕ້ອງໃຫ້ຫມໍກວດເປັນປະຈໍາ ເພື່ອບໍ່ໃຫ້ການເຈັບຕັບຂອງທ່ານຫນັກຂຶ້ນໄປ.

ທ່ານສາມາດເປັນໂຣຄຕັບ ເຣພາໄທທິສ “B” ໄດ້ແບບໃດ?

ມີຢູ່ຫລາຍໆທຶນທາງ. ໂຣຄຕັບເຣພາໄທທິສ “B” ຕິດຕໍ່ທາກັນໄດ້ດ້ວຍເລືອດທີ່ມີເຊື້ອຫລືສິ່ງທີ່ເປັນນໍ້າ ຕາມຮ່າງກາຍ. ຫົນທາງບາງຢ່າງທີ່ມັກເປັນຫລາຍ ກວ່າໝູ່ກໍຄື:

- ຈາກແມ່ໄປຫາທາຣົກເວລາເກີດອອກມາ
- ຮ່ວມເພດ (ເສບກາມ)
- ແຕະຕ້ອງຫລືສໍາພັດກັບເລືອດຜູ້ໃດຜູ້ຫນຶ່ງ
- ໃຊ້ແປງຖູແຂ້ວຫລືມິດແຖຫນວດຮ່ວມກັນ
- ຫຍໍ້ເຂົ້າໃຫ້ລູກນ້ອຍກິນ
- ກັດຫຍ້າ
- ໃຊ້ເຂັມທີ່ບໍ່ໄດ້ຂ້າເຊື້ອໂຣຄສໍາຮັບຊີ(ປ່ອງ)ຫູ, ເຂັມ ສັກຢາເສບຕິດ, ການຜັງເຂັມຕາມແຜນບູຮານ, ຫລືສັກລາຍ
- ຢູ່ກິນຮ່ວມກັບຜູ້ເປັນໂຣຄຕັບເຣພາໄທທິສ “B”.

ໂຣຄຕັບເຣພາໄທທິສ “B” ບໍ່ແຜ່ຜາຍອອກໄປເວລາ ຈາມ, ໄອ ຫລືຈີບມິຖີແຂນກັນ.

ມີຢາຮັກສາໂຣຄຕັບ ເຣພາໄທທິສ “B” ບໍ່?

ຖ້າຜູ້ໃດຜູ້ຫນຶ່ງເຈັບຕັບຍ້ອນໂຣຄຕັບເຣພາໄທທິສ “B”, ມີຢາຊຸນິດຫນຶ່ງຊຶ່ງເອີ້ນວ່າ “ອິນເທີເຟຣອນ” (interferon) ຊຶ່ງບາງເທື່ອສາມາດຊ່ວຍບຸກຄົນນັ້ນໄດ້. ຢາຢືນປົວນີ້ ສາມາດເຮັດໃຫ້ແພ້ຢາ ແລະໃຊ້ແຕ່ໃນສະເພາະເວລາ ໃດການທົດສອບເລືອດຂອງບຸກຄົນຜູ້ປ່ວຍນັ້ນຊຶ່ງໃຫ້ ເຫັນວ່າບາດເຈັບຕັບ. ຄົນສ່ວນຫລາຍຊຶ່ງຖືເຊື້ອໂຣຄ ຕັບເຣພາໄທທິສ “B” ບໍ່ຈໍາເປັນຕ້ອງການຢາຊຸນິດນີ້ ແລະດໍາເນີນຊີວິດຢູ່ຢ່າງມີສຸຂະພາບແຂງແຮງທັມມະດາ.

ຖ້າທ່ານເປັນຜູ້ມີເຊື້ອໂຣຄຕັບເຣພາໄທທິສ “B” ຢູ່ແລ້ວ ແຕ່ລະປີທ່ານຄວນໄປຫາຫມໍເພື່ອກວດຮ່າງກາຍແລະ ກວດເລືອດເພື່ອຄວບຄຸມເບິ່ງການເດີນຕັບຂອງທ່ານແລະ ສ່ອງທາເບິ່ງການເປັນມະເຮງຕັບໃຫ້ຮູ້ໄວ້ແຕ່ຫົວທີ.

ຜູ້ຖືເຊື້ອໂຣຄຕັບເຣພາໄທທິສ “B” ບໍ່ຄວນກິນເຫລົ້າ ແລະຕ້ອງໃຫ້ ສະມາຊິກກທຸກຄົນໃນຄອບຄົວແລະຄູ່ ຮ່ວມເພດຂອງຕົນໄປສັກຢາປ້ອງກັນພະຍາດນີ້ໄວ້.

ນັກຄົ້ນຄວ້າກໍາລັງຊອກຫາວິທີແລະຢາຢືນປົວຮັກສາ ບຸກຄົນຜູ້ເປັນໂຣຄຕັບເຣພາໄທທິສ “B” ນີ້ເພີ່ມອີກຕໍ່ໄປ.

ຂ້ອຍໄປກວດສອບແລະສັກຢາ ເຣພາໄທທິສ “B” ຢູ່ບ່ອນໃດໄດ້ແດ່?

ໄປກວດກັບທ່ານຫມໍຂອງທ່ານເບິ່ງ. ຖ້າທ່ານບໍ່ມີປະກັນ ພັຍສຸຂະພາບຫລືປະກັນສຸຂະພາບບໍ່ຈໍາຍຄໍາກວດສອບແລະ ສັກຢາໃຫ້ທ່ານແລ້ວ, ຄອບຄົວຂອງທ່ານອາດໄດ້ຮັບ ການກວດສອບແລະສັກຢາທີ່ບໍ່ຕ້ອງໄດ້ເສັ້ງຄ່າຈາກພະ- ແນກສາທາຣະນະສຸຂອງເມືອງ (ຊີຕີ) ຫລືຂອງຄາວຕີ ຂອງທ່ານ. ເຊີນໂທລະສັບຫາພະແນກສາທາຣະນະສຸຂ ທ້ອງຖິ່ນຂອງທ່ານເພື່ອໄດ້ຮາຍລະອຽດເພີ່ມເຕີມ.